

Vprašanje piknikov slov. društev.

Izleti slovenskih društev bodejo ustavljeni, če društva ne bodejo skrbela za red na izletih. Pijančevanje in razgrajanje se mora ustaviti. Društva so odgovorna za vse posledice.

—Sezona za piknike slovenskih društev je v polnem teku. Ravno tako tudi pijančevanje in barbarsko divjanje po Euclid in Nottinghamu. Mi smo že lansko leto spregovorili resno besedo z našimi ljudmi, ki se vdeležujejo piknikov. Povedali smo, da so pikniki ogroženi, da se sploh ne bodejo smeli obdržati, če se ljudje ne bodejo vedli kakor — dostojni ljudje. Tako v nedeljo 6. maja kot v nedeljo 13. maja je bilo strahovito pijančevanje in divjanje na piknikih. Glas tega je došel do sodniške dvorane, in sodnik Vickery od Common Pleasa sodnje se je izjavil, da je ob nedeljah v Clevelandu najmanj 100 prostorov, kjer se prodaja opojna pijača. Dolžnost našega časopisa je strogo opozoriti vsa društva, ki prirejajo piknike, da pazijo na red in postavo. Posebno pa povdarjamo, da je vsako društvo v celoti odgovorno, če se na pikniku pripeti pijanstvo in razgrajanje. Društva prirejajo piknike, da si opomorejo v blagajni, toda pomnite, da pikniki niso za pijanstvo in razbijanje. Predvsem pomnite: Nobenemu pijanemu človeku nobene pijače, pa naj bo ta pijani človek najvišja oseba ali pa zadnji delavec, ali naj ga še tako dobro poznate ali ne. Kajti ne bo dolgo, ko se bo društvo bogati vir dohodkov, ki ga delajo na piknikih, odvzel, in potem bodejo društva gledala na škodo. Ljudje, predvsem pameti! Manjka vam razum in trezno mišljenje na piknikih. Društva, če ne bode pazila na dostojnost na piknikih, pišipite škodo samim sebi. Skrajno žalostno je za nas vse, ki se imenujemo Slovenci, ko vidimo, da se zbirajo na piknikih banda pijancev in razgrajalcev, namesto družbe poštenih, treznih ljudi, ki iščejo zabave v prosti naravi. Ali ne morejo slovenska društva prirediti ene same domače zabave brez pijančevanja, brez razgrajanja? Kaj si mislijo o nas Amerikanci, ko vidijo te tresoce se pijane postavbe lomastiti po ulicah in farmah? Kakšen narod je to? Podivjan do skrajnosti! In vi, ki ne poznate nobene mere v pijači, ravno vi ste odgovorni, da se vam bo odvzela pijača. Kajti kdor zlorabi dobroto, je ni vreden, pijanec je za v ječo, ne pa med zmerne in trezne ljudi! Pa tudi oni ljudje po farmah, ki prodajo privatno pijačo raznim obiskovalcem, naj se varujejo. Ne štejte onega dolarja, ki ga dobite za bufalo vina ob nedeljah, da vam prinese srečo. Rojaki, pamet, in še enkrat pамет! Ne mislite, da je ameriška svoboda za vas, če ste vsako nedeljo pijani po farmah. Mi pišemo te vrstice iz najboljšje volje, ker želimo dobro slovenskim društvom, ker želimo, da naš narod ne pozna divjanja in pijančevanja in še enkrat ponavljamo, da bo vsako društvo odgovorno z vso silo pred postavo, če prodaja pijanem ljudem pijačo na piknikih. Mislimo, da nobeno društvo ne bo dovolilo, da pridejo njih uradniki v zapore. Pametna, premisljena in trezna zabava je vsakomur dovoljena, in torej poslušajte naše nauke, da se ne bode bridko, jako bridko kesa.

Jednote ne smejo izključiti članov, ki so pristopili k ameriški armadi.

—Državni oddelek za zavarovalnino v Columbusu, Ohio je odločil, da bratske Jednote in Zveze ne smejo izključiti ali izključiti nobenega člana nobene Zveze ali Jednote, ki posluje v državi Ohio, če se član vpiše v armado Zjed. držav. Katerakoli Zveza ali Jednota bi se predržila izobčiti takega člana, ki je stopil v armado, da pomaga Zjed. državam v boju, za svobodo proti nemškemu monarhu, pride v nasprotje z državnimi postavami. Ampak pravico imajo glavni odbori Zvez in Jednot takim članom, ki se vpišejo v vojaške, povišati assessment primerno tako, kot je njih nevarnost za bolezen ali smrt. Toda izključiti se ne sme nobenega člana iz Zveze in Jednote, če gre k vojakom. To smo navedli v upoštevanje raznim Jednotam in Zvezam, ki imajo danes že več članov pri vojakih.

—Iz Des Moines, Ia. se poroča, da je bil tu prijet Rev. Lynn George J. Kelly, duhoven presbiterijanske cerkve, ki je obdolžen sedmih umorov. Rev. Kelly je bil pred mnogimi leti v Clevelandu. Menda bo katerega v spominu, da smo v našem listu poročali dne 10. maja 1912 da je neki neznanec dne 9. maja 1912 v Willisla, Ia. s sekuro umoril sedem oseb družine Moore. Joe Moore, oče, njegova žena in trije otroci so bili s sekuro umorjeni, poleg tega pa še dve mladi dekleti, ki ste bili na obisku pri družini Moore. Rev. Kelly je ubil to družino ponoči, ko so vsi spali. Zdravniki ga sedaj preiskujejo, če je Rev. Kelly pri zdravi pameti.

—Pozor maročniki! Na dan 30. maja, na praznik "Kinčanja grobov" naš list ne bo izšel iz vročka, da se vsem uslužbenec tiskarne in časopisa privoščim in prost dan.

—Večerna šola za one, ki mislijo postati državljani, se bo vršila sedaj nekaj časa po trikrat namesto dvakrat na teden, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih zvečer od pol osme ure do pol devete zvečer. In sicer do konca maja. Nenavadno veliko število učencev nas sili, da šolo povečamo in damo več prike vsem, da se čimprej iz-

—"Stotinja" Avstrijskih Veterinov ima svoj piknik 27. maja na Kastelicev farmah.

—Dr. Napredni Slovenci, št. 5. SDZ priredi izlet na Kasteliceve farme na Spominski Dan 30. maja. Društvo prijazno vabi vse člane SDZ k obilni udeležbi.

—Novo ustanovljeno društvo "Sokol Jadrani" v Collinwoodu priredi v nedeljo 27. maja javni ljudski shod v Stakičevi dvorani ob 2. uri popoldne. Več govornikov je naznanjenih, nekaj Čehov. Glavni govor: pa bo imel g. Ivan Zorman. Zvečer se vrši društvena zabava, k kateri so rojaki uljudno vabljene.

—Automobilski banditi so izropali saloon Martin Feodorja na Fulton Rd. in Dennison ave. zraven Brookside parka. Banditi so prišli v saloon ob 7. zjutraj v torek, se delali kot bi bili pijani, in ko ni bilo nobenega gosta v saloonu, so potegnili revolverje, vzeli iz registra \$50 in zbežali v avtomobilu.

Jednote ne smejo izključiti članov, ki so pristopili k ameriški armadi.

—V Clevelandu se bo ustvaril nov rezervni polk vojaštva, obstoječ iz onih ljudi, ki ne bodo prejeli v zvezino armado. Polk bo štel 1800 oseb in se bo razbil le vsključju skrajne potrebe. Enake polke se ustanovi po vseh večjih mestih države Ohio.

—Salooni ostanejo, tako je odločil kongres pri zborovanju v ponedeljek. Vlada bo dobila v rednim in izvanrednim davkom na pijačo skoro \$700,000,000 na leto, in to ni tako majhen denar, da bi ga vlada vrgla med smeti, ampak je vesela, da se pijača obdrži in vleče lepe dohodke od nje.

—Tri osebe so bile v Clevelandu ta teden prijete, ker so rabile nesramno govorico napram ameriški vladi in predsedniku Wilsonu. Velika porota jih je spoznala krivim. Ti lažipatrijoti so: John Rohman, John Arnold in Chas Wolf. Imena kažejo odkod izvirajo.

—En tisoč dijakov iz višjih šol po državi Ohio odide ta teden na razne farme, da pomagajo farmarjem pri delu in se sami urijo v poljedelstvu.

—County auditor Zangerle računa, da je premoženje raznih kompanij v Clevelandu vredno \$335,000,000. Zjed. države bodejo dobile od teh kompanij \$36,000,000 davka na leto.

—Rojaki, ameriški Slovenci, vaša dolžnost kot ameriški državljani vam narekuje, da kupite bonde Zjed. držav. Kot znano je kongres odobril postavbo, da se prodaja za dva tisoč milijonov dolarjev bondev Zjed. držav. Denar, ki pride na ta način v zvezino blagajno je namenjen, da se Zjed. države čim uspešneje borijo proti Nemcem za svobodo in za humaniteto. Čim več bode podpisali bonde, temvečja bo vaša zasluga, da ste pomagali uničiti cesarsko nemško vladno in zraven avstrijsko, ki drži z nemško vladno. Vsak dolar, ki ga plačate ameriški vladi za bonde, je zasigurno z zlatom v državni zakladnici Zjed. držav. Dobite od njih 3 in pol procenta vsakega pol leta, v zlatu izplačano. Vsaka banka vam drage volje da nadaljno pojasnila.

—Politični boj v 23. vardi za letošnje jesenske županske volitve se je pričel. Adam J. Damm, councilman 23. varde je izstopil iz demokratične stranke, ker slednja ni odobrila Haserodta kot županskega kandidata. Zajedno z Dammom se je odpovedal Joseph P. Busher članstvu v demokratični stranki in enajst voditeljev v 23. vardi. Kljub temu, da je Damm odpovedal svoje delovanje pri demokratični stranki, pa ga je stranka imenovala za ponovnega kandidata. Letos se bo vršil hud boj med člani republikanske in demokratične stranke za župana. Sedajni župan Davis ima nasprotnika v kandidatu Taylorju, in demokratična stranka ima dva kandidata: Haserodt in Stinchcomb.

—Frank Goell, pivovarski mojster pri The Schlather Brewing Co. je padel včeraj v kotel, kjer se kuha pivo. Kotel so nemudoma izpraznili, in ko so siromaka potegnili ven, je bil že mrtev.

Italijani gredo proti Trstu.

Italijani v ofenzivi.

Rim, 16. maja. Italijanska armada je začela z močno ofenzivo napram Trstu. Artilerija Avstrijev kot Italijanov se nahaja v silnem spopadu na 40 kilometrov dolgi fronti. Na eni točki so Italijani prebili avstrijsko fronto, planili naprej in dobili mnogo ujetnikov in vojnega plena. Nova ofenziva Italijanov pika, da med Avstrijo in Italijo ne obstoji noben sporazum za skorajšen mir. Italijani so pričeli z ofenzivo po devetih mesecih dolgega čakanja. Od lanske jeseni, ko so vzeli Gorico, se niso aktualno vdeleževali bojev. Rim prizna, da so laške čete dobile precej zemlje v okolici Place, na Monte Cucco in pri Vertojbi. Avstriji pa poročajo, da so odbili na vseh krajih laške napade, razven na dveh in da so poleg tega Avstriji ujeli 1600 Italijanov.

Na angleški fronti.

London, 15. maja. Boji pri Bullecourt in na ostalih angleških postojankah se vsrjijo neusmiljeno naprej. Nemci so dobili ojačenja iz ruske fronte in se strahovito ustavljajo zavezniškimi napadom. Angleži utrjujejo pridobljene postojanke in se pripravljajo na novo ofenzivo.

800.000 mož iz Rusije.

Pariz, 15. maja. Nemško vrhovno poveljstvo je dalo ukaz, da se premesti nemudoma 40 divizij iz ruske vojnne fronte na zapadno fronto. 800.000 Nemcev je pripravljenih znova napasti Francoze in Angleže. Nemčija je prepričana, da ji ruska armada ne more škodovati, in raditega je odvzela iz ruske fronte vse vojaške, ki niso neobhodno potrebni.

Nov francoski poveljnik.

Pariz, 15. maja. Pri seji francoskega ministrskega sveta je bil imenovan general Petain, znani branilec Verduna, vrhovni poveljnik francoske armade. General Nivelle, dosednji vrhovni poveljnik, dobi drugo mesto.

Prvi ameriški vojak v Franciji.

Pariz, 15. maja. Prvi ameriški mornarji so danes dospeli v Pariz in se bratili s francoskimi in angleškimi mornarji po pariških ulicah. To so mornarji ameriške vojnne ladije Scorpion.

Srbsko uradno poročilo.

Solun, 15. maja. V okolici Dobropole je naša infanterija dobila ponovno več sovražnikovih strelnih jarkov. Dva silna napada Bulgarov tekmo noči stala bila odbita, in Bulgarji so se po hudih zgubah umaknili. Vjeli smo 300 Bulgarov in precej vojnega plena.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 15. maja. Na Soški fronti se nadaljuje artilerijski dvoboj. Italijani čimdalje huje obstreljujejo naše postojanke. Laška infanterija je skušala včeraj zasesti naše postojanke pri Plavi, toda je bila odbita.

Laško uradno poročilo.

Rim, 15. maja. Ob koroško-tirolski meji se vsrjijo hudi spopadi. Naša artilerija je v hudem spopadu s sovražnikovo. Poroča se nam, da je nastal ogenj zadaj za avstrijskimi pozicijami, povzročen od granat naših teških topov. Južno od Gorice smo zajeli 30 ujetnikov in dve strojni puški.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 15. maja. Na kavkaški fronti je bila ena naših kompanij pograna nazaj od Kurdov, toda napad Kurdov pri Belumerju se je ponesrečil, in Kurdi so se umaknili s precejšnjimi zgubami. V Mesopotamiji so se naše čete pod pritiskom večjih turskih čet umaknile na desni breg reke Djale.

Ruska republika v nevarnosti.

Gučkov vojni minister, general Brusilov in Gurko so resignirali. Vojaštvo ne posluša povelj. Socijalisti so sprevideli svojo napako in skušajo ob 12. uri popraviti, kar so zamudili.

Petrograd, 15. maja. Rusija se nahaja na robu propada. Ljudstvo, pijano od nove svobode, hujšano od nemških agentov, in razdraženo od radikalnih socijalistov, ne zna ceniti pomena nove svobode in hoče v enem dnevu vse, kar je stoletja pričakovalo. Justični minister Kerensky, socijalist, član sedanje ruske vlade, ki pripada zmerni socijalistični stranki, se je izjavil, da je ruska svoboda izgubljena, da za Rusijo ni pomoči in da ji grozi popoln propad.

Svarilo vsem Rusom.

Petrograd, 15. maja. Kot zadnje svarilo ob dvanajsti uri je Odbor vojakov in delavcev izdal na rusko armado na fronti zadnje svarilo, da preti popoln pogin ruskemu narodu in državi, če se podajo in ne zdržijo fronte. Nemški kavez bo zasedel ruski prestol in sazujil vse Ruse. Odbor vojakov in delavcev se je izjavil, da o separatnem miru se danes ne more govoriti, ampak je prva dolžnost vseh Rusov, da pobijejo kavezne armade, naka bo treba začeti doma z reformami. Vojna se ne more prejkonečati, dokler ni kajzer v Nemčiji poražen, in raditega naj bo prizadevanje ruske vlade, da zaneti nemire in upore v Nemčiji in Avstriji, da tudi tam ljudstvo prežene svoje cesarske vlade, naka nastane lahko mir med vsemi narodi.

Apel na rusko vojaštvo.

Apel na rusko vojaštvo se glasi: "Vojaki in tovariši na fronti: Mi govorimo z vami v imenu ruske revolucionarne demokracije. Ljudstvo ne želi vojne, katero so začeli cesarji vseh dežel, in raditega je bilo sklenjeno, takoj po odpovedi ruskega carja, da se mir čimprej doprineše. Toda, tovariši na fronti, ne pozabite, da regimont kajzerja Viljema uničuje rusko svobodo. Pomnite, da zgruba svobodne Rusije pomeni katastrofo ne samo za nas, ampak za delavski narod po celem svetu. Branite torej revolucionarno Rusijo z vsemi svojimi močmi. Delavci in kmetje Rusije želijo mir iz vsega srca, toda ta mir mora biti za vse narode. Posebnega miru se ne more skleniti. Očividno je, da se bo nemški imperalizem, potem ko bo premagal naše zaveznike na zapadni fronti, obrnil na našo fronto, pograbil našo deželo in nas zasuzujil. Ne pozabite vi, tovariši, ki ste v strelnih jarkih, da branite danes svobodno Rusijo. Pomnite, da se vi ne smete bratiti z nemškimi vojniki, kajti oni so zastopniki tirana, dočim ste vi bojevniški svobodni.

Miljukov gre na fronto.

Začasna ruska vlada je odposlala na fronto ministra za zunanja dela, profesorja Miljukova, da osebno govori z vojniki in častniki, da naj nikar ne zapustijo Rusije v tem kritičnem trenutku. Ta korak ruske vlade kaže, kako strašno nevarno je položaj v Rusiji. Vsa Rusija kriči danes po močnem možu in voditelju, da jo reši splošnega prepada. Časopise zahteva, da narod poveri vrhovno oblast enemu možu, ki bo za časa vojne vodil vse posle.

Vojni minister odstopil.

Vojni minister Gučkov je odstopil in podal sledečo izjavo: "Bojim se, da prihajamo v Rusiji k stari vladi, kjer sila ni imela nobene odgovornosti, in hujša revolucija preti kot je bila ona, ki je odstavila carja.

Nemški kajzer se lahko hvali, da je zavzel štiri glavna mesta, dočim mi ne poznamo drugega kot sami sebe napadati. Dočim kajzer z orožjem sili naprej, pa mi sami sebe točimo po ustih in se ubijamo v domačih sporih. Današnja vlada v Rusiji je brez pomena, ker poleg vlade imamo neodgovorno maso, ki hoče vse ustrahovati. In to je pogin svobodne Rusije."

Turčija ponuja mir?

Rim, 15. maja. V laških uradnih krogih se govori, da je Turčija potom nevtralnih držav nudila Rusiji mir, in sicer na podlagi priznanja, da se dovoli ruskim vojnim in trgovskim ladijam za vselej popolnoma svobodno prehod preko Dardanelov, in da se reši narodnostno vprašanje v Turčiji. Turška ponudba miru je naredila precejšen vtis med zavezniki. Baje Turčija sluti, da nima od Nemčije ničesar pričakovati.

Madrid mesto nemških zarotnikov.

Madrid, 15. maja. Mesto Madrid je postalo glavno taborišče vseh nemških zarotnikov in cesarskih aristokratov, odkar so Zjed. države napovedale vojno Nemčiji. Dasi se španska vlada trudi, da uniči nemški upliv, vendar ne more pomagati nič, kajti Nemci žrtvujejo v Španiji ogromne svote, da pridobijo javno mnenje za sebe. Dvorniki krogi, aristokracija in vojaški krogi so vsi z Nemci, dočim je priprosto ljudstvo in srednji stan proti nemškemu imperalizmu. Priprosto ljudstvo je sprevidelo, da nima ničesar pričakovati od Nemčije, ampak le če se znebi vladarjev, zna priti boljša bodočnost. Španska vlada je odkrila in uničila že 21 submarinskih nemških postaj v Španiji, prišla na stotine zarotnikov, toda kljub temu je v Madridu zbirališče vseh nemških zarotnikov.

Brusilov in Gurko resignirata?

Petrograd, 16. maja. Sem so dospela poročila, da sta ruska generala Brusilov in Gurko, najboljša ruska generala v tej vojni podala svojo resignacijo, toda resignacija ni bila še sprejeta. Brusilov se je izjavil, da mu je nemogoče voditi armado, ker mu od višje strani nasprotujejo. Vsako povelje Brusilova je bilo debatirano od socijalistov, in vojaško vodstvo v takih razmerah je bilo nemogoče.

Korenski vojni minister?

Petrograd, 16. maja. Začasna vlada bo ponudila socijalistu, dosedanemu ministru pravosodja urad vojnega ministerstva. S tem se upa narediti red in mir v vojaških vrstah. Polokraj v Rusiji je še zapleten in kritičen, dasi so se razne stranke zadnji trenutek nekoliko po-

čelo. Več submarinov je bilo potopljenih zadnji teden kot en mesec poprej. 80 submarinov so Angleži potopili tekom meseca aprila in maja. Nemci imajo v angleškem vodstvu 325 submarinov.

Zgube Nemcev.

London, 15. maja. V zadnjih 16 dnevih so Nemci zgubili na zapadni fronti 200.000 ranjenih, mrtvih in ujetih. To pomeni, da so Nemci zgubili vsako uro 500 ljudi tekom 16 dni. V zadnjih dveh dnevih so bile nemške zgube še hujše. Angleži in Francozi so poleg tega od 9. aprila do 12. maja ujeli 50.000 Nemcev in čez en tisoč častnikov, 1700 strojnih pušk, lahkih in teških topov je bilo vzetih v tem času Nemcem. Zavezniške zgube v istem času znašajo 390 strojnih pušk in topov in nad 100.000 ranjenih in ujetih.

VSI SE MORAJO REGISTRIRATI.

Te dni se razdelijo po tovarnah plakati tiskani v raznih jezikih, v katerih se naznanja ljudem, da se morajo registrirati za vojaško službo, če so državljani ali ne.

Nemčija se zvija.

Berolin, 15. maja. Včeraj je govoril nemški kancler v državnem zboru, toda ni povedal nobenih mirovnih pogojev glede bodočnosti. Socijalisti v državnih zbornici so ga silno napadali, toda kancler Hollweg jim je odgovoril, da ne bo iztrgal vladi to iz rok, kar so vojaki dosedaj priborili. V nemškem državnem zboru se je slišalo več groženj, da nastane v Nemčiji revolucija in republika, če vlada hitro ne skuša narediti mir.

Severne države nevtralne.

Stockholm, 13. maja. Norveška, Švedska in Danska ostanejo nevtralne, kot se je sklenilo na tridnevni konferenci med ministri omenjenih držav.

Washington, 15. maja. V zgodovinski seji senatne zbornice kongresa je senat včeraj sprejel postavbo proti časopisu, prospijskoni in drugim veleizdajalskim delom in sicer z ogromno večino 77 glasov proti 6. Postava je tako prirojena, da sicer dovoljuje vso svobodo ameriškega časopisa, toda je silno ostro napeta proti časopisu, ki piše proti interesom Amerike. Posebno pa je naprejena proti časopisu, tiskanem v tujezemskih jezikih, ki se danes v Ameriki sleparijo svoje čitatelje, da morajo imeti "simpatije" z rojstno "vlado."

Pomen nove postavbe.

Nova "spijskoni postavba", kakor se uradno nazivlje, se glasi: Predsedniku se da pravica, da ustavi izvoz živil, če ameriška vrnost in potreba tako zahteva. Poštni upravi se da pravica, da prepove pošiljanje listov po pošti, kateri listi pišejo izdajalsko, anarhistično ali uporno. Listi, ki priporočajo simpatije do držav in cesarjev, s katerimi so Zjed. države v vojni, bodejo izključeni od pošte. Nadalje ima predsednik pravico izdati ukaze glede skrivnosti vojaških operacij, predsednik dobi pravico kaznovati osebe, ki so se zarotile proti kakik vlad, s katero se nahajajo Zjed. države v prijateljskem razmerju. Vlada dobi pravico upeljati tišno preiskavo v uradništvih in privatnih stanovanjih oseb, ki so na sumu, da so veleizdajalci Amerike.

80 submarinov ujetih.

London, 16. maja. Poročilo o torpediranih parnikih, ki izlo- do jutri, bo precej različno od drugih poročil, ki so bila dosedaj izdana. Število torpediranih parnikov v zadnjih sedmih dnevih se je zmanjšalo za polovico, dočim se je število z neuspehom napadenih parnikov pove-

Postava proti spijskoni sprejeta. 80 nemških submarinov ujetih.

čalo. Več submarinov je bilo potopljenih zadnji teden kot en mesec poprej. 80 submarinov so Angleži potopili tekom meseca aprila in maja. Nemci imajo v angleškem vodstvu 325 submarinov.

Zgube Nemcev.

London, 15. maja. V zadnjih 16 dnevih so Nemci zgubili na zapadni fronti 200.000 ranjenih, mrtvih in ujetih. To pomeni, da so Nemci zgubili vsako uro 500 ljudi tekom 16 dni. V zadnjih dveh dnevih so bile nemške zgube še hujše. Angleži in Francozi so poleg tega od 9. aprila do 12. maja ujeli 50.000 Nemcev in čez en tisoč častnikov, 1700 strojnih pušk, lahkih in teških topov je bilo vzetih v tem času Nemcem. Zavezniške zgube v istem času znašajo 390 strojnih pušk in topov in nad 100.000 ranjenih in ujetih.

VSI SE MORAJO REGISTRIRATI.

Te dni se razdelijo po tovarnah plakati tiskani v raznih jezikih, v katerih se naznanja ljudem, da se morajo registrirati za vojaško službo, če so državljani ali ne.

Nemčija se zvija.

Berolin, 15. maja. Včeraj je govoril nemški kancler v državnem zboru, toda ni povedal nobenih mirovnih pogojev glede bodočnosti. Socijalisti v državnih zbornici so ga silno napadali, toda kancler Hollweg jim je odgovoril, da ne bo iztrgal vladi to iz rok, kar so vojaki dosedaj priborili. V nemškem državnem zboru se je slišalo več groženj, da nastane v Nemčiji revolucija in republika, če vlada hitro ne skuša narediti mir.

Severne države nevtralne.

Stockholm, 13. maja. Norveška, Švedska in Danska ostanejo nevtralne, kot se je sklenilo na tridnevni konferenci med ministri omenjenih držav.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 5c

EDWARD KALISH, Publisher | LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 58. Wed. May 16th, 1917.

Slovenci in njih akcija za svobodo.

Uredniška pripomba: Ta članek nam je bil poslan iz Švice od slovenskega inženirja Dragotina Gustinčiča, ki ves čas vojne marljivo opazuje svetovni politični položaj, kar se tiče vojne, je neumoren so trudnik na polju naše bodoče politične svobode v Jugoslaviji, dobro pozna razmere. Tupa sem je v članku pikra teritika, ki pa je resnična in zdrava. Članek je poln dobrih naukov, nasvetov in navdajajoč s pogumom ter obenem na fin način kaže nezdrave razmere, katere se morajo med našim narodom iztebiti.

Kar poznam dosedaj narodov v Evropi — in poznam skoro vse iz direktnih stikov — so Slovenci — ako abstrahiram od narodov, ki ne živijo v masah naseljeni, kakor n. pr. cigani — gotovo politično jako nesposoben narod. Svojim po krvi in domu najbližnjim sosedom, Hrvatom in Srbom, nismo dorasli politično niti do gleženj. Slovenci smo mogoče najtipičnejši dokaz, kako nima kultura, civilizacija, izobrazba prav ničesar zajedno s politično sposobnostjo. Slovenci smo v svojem civilizatorskem delu sigurno viši kakor Hrvati in mnogo viši kakor Srbi — to nam objektivna srbo-hrvatska kritika priznava brez odlašanja. Jaz mislim, da smo celo kulturno vsaj deloma viši od njih. Goto-vo je, da jim prednjačimo v literaturi in slikarstvu. Po gramotnosti in gospodarski organizaciji smo v Avstriji na četrtem ali celo na tretjem mestu. (Glej: Milčinič-Krek, Kroaton und Slovenen. Jena. Eug. Diederichs Verl. Po gramotnosti od 10—30 leta so v Avstriji prvi Čehi, drugi Nemci, tretji Slovenci.) Ali vse to, so popolnoma postranske stvari, postranski faktorji v vprašanju politične zmožnosti. Kultura, civilizacija, izobrazba povečujejo družabne zmožnosti in sposobnosti, ali ne politično-državne.

Politično državne zmožnosti, odnosno sposobnosti izvirajo popolnoma iz drugega čustva iz druge potrebe. To je čustvo svobode, potreba svobode. Politična motorna sila je produkt tega čustvovanja, te potrebe. To je povečini stvar individualnega značaja in deloma — a le deloma — tudi stvar politične odgoje, ker čustvovanje svobode se da samo tedaj odgojiti, ako že postoji — to je naravno.

Slovence me smatra svobode za svojo bitno potrebo — to bomo videli na fatalnih vzgledih, ki jih hočem navesti. Pri nas ne postaja in ni nikoli postajala državna misel, kakor pri Hrvatih in Srbih, misel, ki obekuje pojem naroda, ker narod ima samo smisel v svoji državi. Albanci, ki so skoro največkulturnejši narod v Evropi in katerih je 300.000 manj kot Slovencev imajo neprimeren več smisla za svobodo, politiko in državo in so v svoji narodni koncepciji mnogo izrazitejši in mnogo dlje od Slovencev. Albanci so narod, in Slovenci niso narod.

Zakaj? Albanec je vsak trenutek pripravljen umreti za Skiptarijo — Slovenec umira samo za Avstrijo. Albanec se je bnil v Turčiji, se upira v Srbiji, Grčiji in v svoji lastni državi proti svojim despotom — Slovenec se so godile stokrat večje in

bitnejše narodne krivice, pa se ni upiral sam nikoli za svojo svobodo in proti narodnim krivicam in se ne buni danes. Albancem je nabiral, stredstva in iskal sredstva za svojo svobodo — Slovenec se obnaša danes, ko je mogoče edina prilika da se osvobodi, seveda z drugimi in v družbi drugih, popolnoma pasiven v tem pogledu. Albanci so imeli vedno svoje najvplivnejše ljudi za posrednike v inostranstvu — Slovenci so odposlali v svojih najkritičnejših trenutkih preko meje enega mladega nikjer poznane docenta in pa ostarelega, v jugoslovanskih vprašanjih neinformiranega, duševno utrujenega slovenskega politika. Kje imamo Slovenci človeka, ki bi se mogel meriti v politični vrednosti z Esad pašo — in Esad paša ne zna ne čitati ne pisati in govori samo turško in albansko, jaz ga poznam, razgovarjal sem se z njim s tolačem. Zato pa Albance pozna danes ves svet — Slovence pa samo par angleških in francoskih novinarjev druge vrste, ki brbljajo o njih kakor papagaji, kar jim naši dobri bratje Hrvatje diktirajo. Ko bi pa Hrvatov ne bilo, bi sploh noben hudnič ne vedel za nas in bi se nam ne bilo treba bati niti pekl!

Par mladim, idealnim in zelo zmožnim ljudem se je zateklo sem v Švico. Imajo velike želje po delu in treba bi bilo tu dosti delati. Ene knjige ni napisane o Slovincih na francoskem ali angleškem jeziku, trebalo bi izdati periodične publikacije o Slovincih tu, pa skopnevaljo od gladih in revščin in žive od milostinje srbskih ministrov.

Spominjam se ob tej priliki sledečega karasterističnega dogodka iz te vojne: Posrečilo se je uležati nekemu vrionadarjenemu našemu visokoolcu preko avstrijske meje. Vesel, naiven, ko prešpan po teškem snu, pade v našo kolonijo in je bil prepričan da je prišel v tista špeciialna nebesa, ki jih je bog nalašč v enem posebnem popoldnevu ustvaril za "junake Slovencev". Fant je prišel seveda skoro gol in prazen. V par dneh je potrošil poslednji belič in si je mislil: Hm, sedaj pojdem k slovenskemu blagajniku, ta bo se segel globoko v žep, pa mirna Bosna. — Ali revež ni našel niti slovenskega blagajnika, niti slovenske blagajne. Tarna-joč je prišel k meni in jaz ga nisem mogel razumeti: "A kje imate denar?" "Kak denar?" "I, pa denar." "Ne razumem, brate, prav nič te ne razumem." "Pa ona dva milijona?" "Ktera?" "I, pa ona, ki ste jih dobili od Srbije, za slovensko propagando....."

Jaz sem moral neusmiljeno in do solz smejeti. Moj mladi prijatelj, ves zmešan in toliko, da mu niso došle solze v nedolžne, naivne oči.

"Joj, bože, mi vsi v domovini smo bili trdno prepričani, da vam je bila Srbija vsaj okrogla dva milijona frankov. Tako je mislila vsa Slovenija."

Evo vam naše lepe Slovenije — in to se zove zrelost, politična zrelost slovenskega naroda. To je tisti narod, ki se ne zadovoljava s "jugoslovanskim jedinstvom" (Glas Naroda), ampak hoče "slovensko republiko". To je tisti narod, ki za-

Veliki dogodki - veliki sadovi.

Skoro slednji dan se vrši mimo mojega okna kak pogreb. Ne vem, kdo je umrl, ne poznam ga, bil mi ni ne v peto ne v šest, a nehoti začetim usmiljen je v srcu. Tako velike reči se go- de na svetu — in revež jih ne vidi več. Ne ve, kaj je danes, kaj bo v bližnji prihodnosti — ali ni škoda? Zdi se mi, da ni izvršil naloge svojega življenja, ker ni bil priča in ne bo dogodkom, katerim nima para zgodovina.

"Kaj pa je takega?" me vpraša nekdo drugi. "Ali ti imponuje klanje, reke krvi, morja trpljenja? Ali ni boljše zanj, da je končal svoje potovanje na tem trnjevem svetu in se povrnil k naravi? Kaj pa je na svetu drugega danes kot strah podivjanost? Tisočletja je človek izboljševal svet in sebe — danes pa izrablja svoje zmožnosti, da vničuje samega sebe."

Da, veliko je bridke resnice v tem, toda meni nekdo pravi, da velika dela ustvarjajo nekaj velikega. Kjerkoli je veliko priprave, se začne veliko delo. In kjer je veliko delo, tam je prej ali slej velik sad.

Veliko delo — ali je to krvavo klanje veliko delo? Ne, pa recimo, da je veliko zlo. Z čim se pa zlo ubija? Ali z dobrom? Tega ne verjamem. Skoro dva tisoč let že živi med nami nauk o ljubezni do svojega bližnjega, dan za dnem se ponavlja — a kaj smo dosegli? Plemenite so besede: ljubite svoje sovražnike — odpustite jim — ampak prosim vas, kdo jih pa ljubi? Ali jih ljubijo mogoče tisti, ki dan za dnem oznanjujejo ta nauk? Ali moreš ljubiti nekaj, kar ti škoduje, kar ti je zoprno?

— Diamant se brusi z diamantnim praškom, jeklo se reže z jeklom — zlo se odpravlja z zlom. In zato sem vedno prepričan, da se v svetovni vojski vničuje svetovno zlo. In kadar je očisteno polje plevela, se prikaže iz zemlje prva bilka dobrega sadu.

Militarizem je bila velika priprava, vojska je veliko delo — pride tudi velik sad.

Prvi sad, ki je poglajal se iz krvavih tal, je že tukaj. Je tako velik, da ni videlo večjega današnje človeštvo, tako pomemben za nas Slovence in tako vničujoč za naše sovražnike, da bi človek vriskal od veselja.

Osoda je hodila med narodi, odbirala zdaj te zdaj one — le mi smo bili vedno nekeje v ozadju. Čutili smo, da ne zaslužimo tega prezirjanja, vedeli smo, da smo močni, zavedali smo se, da imamo v sebi vse pogoje, da smo v vrstah med prvimi. A prijateljska osoda je šla vedno mimo nas. Kravalo je naše srce. Pesniki so lajšali svoje trpeče duše z upi na bodočnost. In z njimi smo mi upali — samo upali, da pride, a da uka-amo, tega nismo mogli verjeti. Tako daleč se nam je zdelo to upanje in tako nekeje za oblaki in gorami, da smo rekli: stoletja bo treba.

A prišlo je tako blisk iz jasnega. V trenutku se je spomnila osoda pozabljenega veličana, pri- jela ga za roke in postavila med prve vrste.

Demokratizacija velike Rusije. Nekaj dni nazaj je imel skoro vsak še pomilovalen smeh za nas: sorodniki ste tistega plemena, nad katerem se zgraža civilizacija. Par let nazaj smo bi-

li poznani le kot nekaka cekija vsakega napred- ka, brez idealov, brez stremiljenja — brez vsega. Tako smo bili malo poznani in tako smo malo steli na svetovnem trgu. Res je sicer, da smo imeli velike duhove, katere je moral priznati ves svet. Ampak ti so bili v očeh sveta nekake izje- me, kuriozitetete.

Prišli so prvi Srbi. Njih borba za svobodo je v trenutku odprla oči vsemu svetu. Vse se jim je čudilo, vse spoštovalo. Ubogi srbski pastirji so postali moderni Spartanci.

"Dobili smo nit, katere smo se oprijeli iz vse duše. V trenutku smo začutili, da smo z njimi vred tudi mi veliki."

A ta bilka je bila slabotna — Srbi so majhen narod in mi smo tako nesrečno porazdeljeni, da nismo mogli pokazati z njimi vred svojega junaštva.

Za Srbi prevrat na Ruskem. Kdo ga je pričakoval? Seveda vstajajo zdaj preroki in pravi- jo: to smo vedeli, to je že davno kazalo.

V trenutku se je premenila slika na svetov- nem pozorišču. V trenutku smo Slovenci na po- vršju — naš dan je tukaj, naša bodočnost je se- danjost.

Kolikokrat je človek zavidal ugledne sve- tovine narode, kolikokrat premišljeval osodo Slovanov. Kot bi bilo nekeje zakleto — bili smo tukaj, kot nekaka ironija stvarstva. Ko bi bilo mogoče pozabiti vse, prav vse — kako rad bi bil človek to storil.

Upali smo in upali s tiho resignacijo v du- ši, vedoč, da smo majhni, nepoznani in neprizna- ni.

In naše upanje je postalo čez noč resnica: tukaj smo, veliki smo, mogočni smo, zavedni, napredni. Brez svetovne reklame in brez klanja smo postali čez noč najboljši člani človeške družbe.

Kako velik sad je rodila vojska. Ne kapli- ce krvi ni bilo zastoj. Naša kri ni gnojila tujcu, kot se je godila vselej do zdaj, naša in sovražna kri je gnojila nam. Iz mrtvih so ustali novi ljud- je, nova družba nov vodnik sveta.

Skoda, da niso vse duše tako velike, da bi pojmile to veliko ustajenje Slovanov. Prva naša Velikanoč — prvo naše ustajenje. Tisočletja je bil veliki teden, teden trpljenja in borbe, teden poniževanja in zaničevanja. Ustajali so drugi — danes pa ustajamo mi.

Ali more kdo pojmiti, kaj pomenja preob- rat na Ruskem za nas, Slovence? Ali veste, da se je s trenutkom obrnila smer in vsa bodočnost našega naroda? Veste li, da je danes v Rusiji to, po čemur hrepenimo, odkar smo? Veste li, da so se s preobratom odprla za nas večja vrata kot so se odprla Evropi z odkritjem Amerike? Rusi- ja — mogočna, bogata, velika, neobdelana, neiz- crpana, žilava kreпка — ta Rusija je odprla vr- ta za vse Slovence. Svet se ji klanja, sovražniki strme začuden, mi, ki smo čutili vsa ponižanja in preganjanja, mi, najmanjša veja na ogra- nem deblu Slovanstva se radujemo, vriskamo: naš dan je tukaj — naša Velikanoč, naše usta- jenje. "CAS"

hteva absolutno avtonomijo slovenskih zemelj z glavnim mestom Trstom, s svojim po- sebnim banom in lastnimi mi- nisterstvi v Trstu (memoran- dom iz Ljubljane, predlansko leto v februarju!)

Države se dobivajo v Evropi, kakor birnanske ure pred Sen- klavžom v Ljubljani, včasih se pa tudi lahko uberejo na robi- di. Samo žal, da nekoliko pre- počasi zore; lepos in hleti bode- jo se posebno kisle.

Joj, kako bi človek zaklel, da bi vedel, da ima počiti grom v tako neumne in otročje grom- ce!

Treba da vam povem še eno zgodbo iz slovenskega politi- čnega junaštva. Bilo je spomladi leta 1915 v Nišu. Videl sem našo temno situacijo. Jaz sem bil pobegnil iz Trsta v Italijo in od tam v Srbijo med prvimi. Hrvatje so snovali v Londonu "Jugoslo- vanski Odbor". Od Slovencev je bil pri tem delu samo eden, ki je srbski uradnik. Neugoden položaj.

Najdem prijatelja, slovenske- ga kolega, srbskega vojnega obveznika in mu pravim: "Glej ti si poznan kot velik slovenski Sokol, pozna te tudi slovenska Amerika — jaz ti izposlujem osvobodjenje iz vojske in denar, pa pojdi in vidi, ako imamo v Ameriki kakkega sposobnega človeka za London." — "Tudi denarja nam bo treba" — me- ni on — "ker ne vemo, kaj nas ča- ka in neizgodno bi bilo zahteva- ti vso pomoč od Srbije." — "Dobro, dobro, jaz sem tukaj pripravljen!"

Rečeno storjeno. Gospod je šel v Ameriko. Prejel sem od njega par zaljubljenih pisem, pisanih na ravno takem papir- ju, kakor je pisal svoji punici, dobil si je tam službo — pa Bog! (Ta "zrel" Slovenec je še danes v New Yorku, sprejet v onih krogih, ki so vedno za-

bavljali zoper Jugoslavijo.) Ko sem tako tožil svojo ve- liko blamažo nekemu prijate- lju, pa mi pravi:

"Ha, ti si se ne veš? Tvoj dra- gi kolega mi je rekel tisti več- er, ko smo ga spremljali na kolodvor, da je njemu politika deseta briga, da te vleče za nos in da gre v Ameriko, da se izvi- je iz srake vojske ter zasluži na papirjih, ki jih nese s seboj po- leg tega še lepe denarce."

Tak je slovenski politični idealizem in politično delo to- likrat premiranega prvega slo- venskega skola!

Treba dela tu, trebalo bi iti v Rusijo in delati tam, kjer sta dva Slovence in par Hrvatov pokrenila list za naše ideale — pa okopavamo in živimo mi- lostinje v Ženevi! Jutri pa bo- ste vpili vsi na zboru: Srbski plačniki, križajte jih!

Hrvatje v južni Ameriki so prevzeli za letošnje leto ves proračun "Jugoslovanskega Odbora" na svoje rame, t. j. nekaj 130.000 frankov. En sam Hrvat v Južni Ameriki je stal- vil na razpoloženje "Jugoslo- vanskemu Odboru" za "Osvo- boditev Hrvatov" deset mili- jonov frankov, ako jih bo po- treboval — in Slovenci?

V južni Ameriki je okoli 30.000 Srbo-Hrvatov in tolike žrtve! V severni Ameriki je 250.000 Slovencev, pa kaj so storili za svojo svobodo? Pre- pričajte se ali bo monarhija ali republika!

Države se dobivajo samo za kri in denar, a ne z nabiranjem pisemskih znakov, odrezkov ci- gar, štanjolskim papirjem, itd.

(Narod ki je storil toliko za svojo svobodo, kakor Slovenci, ni narod in si svobode ni zaslu- žil.)

Obesite špekulante! Washington, 13. maja. Vsak mož, ki danes špekulira z živili

Posla iz torpediranega parnika Youngstown, 13. maja. Te- kajana tverda The General Fire Proofing Co. je včeraj do- bila več pisem iz Londona, ka- tera pisma so bila peljana v A- meriko na parniku Laconia, ki pa je bil na potu torpediran. Sedaj se čudijo, kako so An- gleži dvignili torpedirani par- nik, in splošno se misli, da za- vezniki dvignejo mnogo parni- kov iz morskega dna. Pismo ki je dospelo v Youngstown je mnogo trpelo od vode in mor- skega blata.

Kljub silno visokim cenam za papir izdeluje tiskarna "Cleve- landske Amerike" danes najče- nejše in najbolj lične tiskovine.

—V Cleveland je dospel Lo- nis N. Hamnerling, predsednik Zveze ameriško-tujecenskih li- stov, ki je v svojem govoru v- trgovski zbornici griporočal vsem naseljencem v Ameriki, da ostanejo tukaj za stalno in se učijo angleškega jezika.

POZOR! Katerega fanta veseli kupiti motorno kolo Harley-Davidson 1917. ga dobi poceni za \$250. Pozve se na 1140 E. 63rd St. St. Casa je samo tri dni.

Proda se po nizki ceni nov pia- no, vreden \$500. Vpraša se na 946 E. 78th St.

Tri sobe se dajo v najem za malo družino. 1190 E. 60th St.

Imate? Vaša prilika

POSEBNO NAZNANILO!

Dr. Cowdrick, veliki špeciialist, je upeljal v Clevelandu vse velike stro- je za zdravljenje ljudi. Tu bo nadaljeval zdravljenje na način kot se zdravi na kliničnih šivopce. Ne računajte na preiskavo, preiskava v X barji je za- stonj vsakemu bolniku, če se zdravi pri njem. Nis na dno, koliko časa se te zdravlja, pridite, da vidite kak ta špeciialist lahko naredi za vas.

2047 E. 9th St. DOCTOR COWDRICK Med Euclid in Prospect

Uradno ure: 9. zjutraj do 6. ev. Ob nedeljah od 10 do 1.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO - HRVAT- SKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI

VSE BLAGO JE GARANTIRANO	
Brinjevec, 6 steklenic.....	\$ 7.00
Brinjevec, 12 steklenic.....	\$13.00
Pommesna steklenica.....	\$ 2.36
Tropinovec, galon.....	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in
6 steklenic.....	\$ 3.50
12 steklenic.....	\$ 5.50
Sitrovka, galon \$2.75 in.....	\$10.00
Nasle glavno znamo "66" znamje, 7 let staro, 6 steklenic.....	\$ 6.00
12 steklenic.....	\$12.00
Concord vino, rubeča, barel.....	\$32.00
Concord vino, rubeča, pol barel.....	\$16.00
Po 5 in 10 galon za galono.....	\$.90
Pommesna galona.....	\$ 1.00
Belo vino, barel.....	\$38.00
Belo vino, pol barel.....	\$19.00
Za 5 in 10 galonov, za galono.....	\$ 1.00
Pommesna galona.....	\$ 1.25

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY, 6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

McNutt & McCall Co.

Veliki loti, nizke cene na Bliss Rd. & St. Clair nasel- bini. Jako široke ceste. Tlak po cestah. Električna luč, vodovod, fina drevesa. Blizu novih tovarov.

LOUIS RECHER, Euclid, Ohio, Wood 721 R

DAN GARAPIČ, Bliss Road, Wood 719 W

3 - MAGNIFICENT STEAMERS - 3

CLEVELAND - Daily, May 1st to Nov. 15th - BUFFALO

FARE \$3.50

SLOVENSKI NARODNI DOM

The Slovenian National Home

Ust. 8. avg. 1914. V DRŽAVI OHIO Loh. 17. avg. 1914.

Seže društveno se vije vsak dan in v soboto, v mesecu na 3023 Glass Ave. Vse dobrotne in dobrovoljne prispevke na S. N. D. naj se blagovratno pošiljajo na prvo pošto: FRANK HUDOVNIK, 1022 E. 6th St. Društvo nastavlja od zadaj. Uredna ura od 7 do 8 ura v soboto.

Direktorij S. N. Doma tem potom opozarja vse one rojake, delničarje in društva, ki imajo opeke in jih nabirajo z namenom, da bodo dobili delnico, da kdor ima že nekaj opek nabranih, lahko ostalo svoto doplača in potem se mu izda delnica. Delničarji, kateri pa že imajo nekaj na račun delnice plačanega, pa morajo ostalo svoto doplačati z denarjem, če hočejo, da se jim izda delnica. Z opekami se tega ne more narediti.

Nadalje se je sklenilo, da društva ali posamezni rojaki, ki nabirajo proste darove, ki privedejo posebne plesne v imenu Narodnega Doma, da naj v bodoče enako reklamo opustijo, če potem ne prinesejo omenjene svote na glavni urad, kamor je namenjeno in kamor so ljudje darovali, ne pa spraviti v svojo blaginjo. Vsako društvo lahko nabira darove v imenu Narodnega Doma, ampak mora denar tudi oddati na svoj prostor. Toliko v svarilo, ker zadnje čase je prišlo nekaj pritožb direktoriju, da se ime Narodnega Doma izkorišča v druge razne namene.

DIREKTORIJ.

Kolekta od okraja št. 4. se je te dni končala. Ta okraj je obsegal: Vogel St. Clair ave. in 64th St. do Vogel Norwood Rd. do Glass ave. do E. 64th St. E. 63rd St. obe strani. Carl ave. in Norwood Rd. do Superior ave. leva stran.

Nabiralca sta bila: James Jančar in Anton Eršter. Darovali so sledeči: Anton Kaušek, dr. M. Garber in dr. F. J. Kern po \$5.00 — M. Brajdič, Frank Petek in John Braniš po \$3. — Louis Kozuh, Frank Kovačič, Josip Vovk in Mike Setnikar po \$2.00. — Josip Centa, Peter Vrtačnik, George Juratovac, Pavel Petrovič, Ignac Luznar, Louis Judnik, F. Kuslan, Matt Zulič, Andrej Samich, Jakob Turk, Anton Zadnik, Katarina Perme, Louis Oranžen, Josip Zabukovec, Frank Frankovič, John Zulič, Jakob Braniš, Frank Schiffer, Fr. Mulej, John Petrič, Josip Globokar, Anton Pikovnik, Louis Merhar, Josip Sadar, Andy Sadar, Ignac Marhar, Mary Petek, John Bradač, Josip Salomon, Jakob Obreza, Jakob Svigelj, Louis Urbas, Ana Zakrajšek, Rudolf Cerkevnik, August Kaušek, Frank Grebenc, Andrej Kranjc, Ana Blatnik, John Blatnik, The U. S. Distributing Co. John Zulič, Anton Znidaršič, Josip Znidaršič in John Jančar po \$1.00.

Družba na 1161 Norwood Rd. 95c. Frank Haffner, John Stražisar, Mrs. Herwat, Mihael Skufca, L. Brundič, J. Ostir, J. Brundič, George Turk, John Česnovar, Josip Leben, Frank Crtalič, Anton Starič, Ivanka Strle, Louis Skender, Avg. Grobolšek, Josip Sodar, Anton Zigman, Fr. Pangršič, Josip Slogar, Frank Bradač, Anton Palčič, Frank Donat, John Krnc, Matej Holmar, Al. Kocjan in Josip Glavič po 50c. John Komočar, Math Lever, John Bradač, Anton Mustar, Al. Radina, Josip Vidmar, John Plut in Henrik Lunaček po 25c. Skupaj oddanih 89 kuvert v svoti \$91.95.

Vinol!

SLOVENSKA GOSTILNA.

Točna postrežba, posebno za delavce. Raznoliko vino, pivo in žganje na dom.

J. Kozely, 4734 Hamilton av.

Vinol! (Wed. Fri.)

Grocerija in mesnica naproday, \$100 na teden nosi dobička. Ugodna prilika za Slovence, ki razume nekoliko poljskega jezika. Vzame se tudi real estate v plačilo ali gotov denar. Poizve se na 3865 E. 71st St. S. E. Newburg. (60)

OGLAS.

Spodaj podpisana Mary Zupan tem potom naznanjam, da nisem nikdar žalega govorila proti Neži Pikš, ker to bi bilo meni sploh nemogoče, ker ne vem ničesar žalega o Neži Pikš. (59) Mary Zupan.

Dobro krojaški pomočnik dobi takoj stalno delo. Plača po zašluzku. 1134 E. 60th St. (59)

Carpenterji dobijo delo, unijski na 7913 Goodman ave. blizu Warner Rd.

Slovenka, mora znati nekoliko angleško, dobi dobro delo, mala družina. Pokličite Garfield 5752 W.

Takoj dobi delo možje v tovarni. Stalno delo. Vprašajte za Mr. Bell. The Tropical Paint & Oil Co. 1238 W. 70 St. (60)

Delo dobi dobi, sposobni možje v tovarni, dobra plača, stalno delo in najboljši delavski pogoji. Vprašajte za Mr. J. P. McAlona, American House, Cleveland, O. zjutraj od 8. do 8. zvečer ali pišite na Firestone Tire & Rubber Co. Akron O. (59)

Naprodaj je dobra grocerija in mesnica. Najlepša prilika za Slovence. Po nizki ceni. Vprašajte na 6909-11 St. Clair (60)

Naprodaj je jako lepo posvetstvo moderna hiša za dve družini, 5 sob vsaka in hiša z 8 sobami na lotu na 71. cesti, blizu St. Clair ave. Je jako nizka cena in se proda na lahka odplačila. Vprašajte pri L. T. Akerson, 9221 Adams ave. Telefon Bell Eddy 2543 J. (62)

Mašinisti dobijo dobro delo, če znajo operirati na strojih. To je nočno delo. Za dnevno delo pa iščemo pomagatelje mašinistom, delavce in barvarje. Stalno delo, dobra plača. Vprašajte po 6. uri zvečer za nočno delo. The Browning Co. 16226 Waterloo Rd. (60)

Dva lota naprodaj v West Parku. Jako rodovitna zemlja, se prodajo poceni. Lepa prilika za Slovence. Vprašajte pri M. Weiss, 1167 Norwood Rd. (60)

Ali ste že kupili ameriško vojno posojilo? Kupite lahko od \$50 naprej, na lahka odplačila. Denar je bolj varen kot na banki, ker posojilo garantirajo Zjed. države z zlatom. Nosi 3 in pol procenta obresti. Za pojasnila vprašajte na vsaki banki. Uredništvo priporoča rojakom nakup tega posojila.

Slovenka dobi prosto stanovanjsko in hrano, če bi zvečer nekoliko pomagala v restavrantu. Oglasi naj se takoj na 6034 St. Clair ave. (60)

Naprodaj je 12 hiš, štiri zidane. Nizka cena. Oglasite se takoj 1065 E. 66th St. (58)

Soba za enega ali dva fanta se odda v najem. 1310 E. 55. (58)

POZOR ROJAKI!

Ali ni bolje, da človek sam svoje plačuje, nego da drugim plačuje 12, 15 ali več dolarjev rento na mesec, ko bi lahko stalnoval v svoji hiši? Ako ste v rentu, niste nikdar samostojni, kar pa vi rento dobite od hiše, se pa drugi stroški pokrijejo rojaki, jaz imam hišo naprodaj. Ena hiša za dve družini, lot 40x140 za samo \$2800, druga hiša lot 80x140 samo \$3700, več novih hiš za dve družini. Vse notri upeljano, elektrika, plin in vsa moderna naprava. Plača se takoj \$500, drugo na lahke obroke. Vprašajte pri Vinc. Klaus, 14301 Thames ave. Collinwood, O. (59)

DELVCI

se iščejo za prevažanje soli, dobra plača, plača od kosa ali dnevno. The Union Salt Co. E. 65th St. & New York Central proga. (Mon. 63)

Dve opremljeni sobi se oddajo v najem za fante, brez hrane. 7907 Maryland ave. S. E. (59)

Slovenka, najsibo tudi stara, dobi takoj dobro službo pri otrocih. Zglasi naj se takoj. 1099 E. 64th St. (58)

Lepa soba se odda v najem za enega ali dva fanta s kopališčem. 1266 E. 59th St. (59)

Dve sobi se oddajo v najem. 6336 Metta ave. (59)

V najem se odda lepa soba. 6205 Carl ave. (57)

"Clevelandska Amerika" ne prodaja vere in slednje ne meša v politiko. Časopis je tiskan za izobrazbo Slovencev, ne pa v sebične namene posameznikov. (59)

FRANK WAHČIČ,

Slovenska Medna Trgovina

746 E. 152nd STREET COLLINWOOD, OHIO

—Sola za poduk za one, ki hočejo postati državljani, se vrši vsak ponedeljek in petek v Grdinovi dvorani, od pol osme do pol devete ure zvečer. Ta sola bo v kratkem organizirana pod vodstvom mestne vlade za šolski poduk, nakar opozarjamo rojake.

Ali se učite angleščine?

Ali vam ni znano, ako ne znate angleško govoriti, da ste vedni tujec v tej deželi? Nam je znano, da človek ki govori angleški jezik, si vedno lahko pomaga naprej do boljše službe. Sola za angleščino se vrši vsak ponedeljek, torek, tredo in četrtek ob 7. uri zvečer v Knauzovi dvorani. Upišite se takoj. (52)

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik.

Uradne ure od 9—12 in 1—5 ure. Ponedeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8 ure. DR. F. L. KENNEDY, zobozdravnik.

Dreje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. Vogel 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

POZOR SLOVENCI.

Edini Slovenski plumber v Clevelandu. Svoji k svojim! NICK DAVIDOVICH, Plumbing, Gas Fitting, Sewer Building. 1075 East 64th Str. Princetoh 833 W.

Išče se pošten čevljarški pomočnik. Oglasi naj se pri Jernej Krašovec, 5906 St. Clair ave. (59)

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer dobite fino pijačo, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domačo potrebo na steklenice in galone.

Cene zmerno! Dobro usluga! JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.

National Drug Store! Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (43)

A. M. KOLAR, Slovenska gostilna.

3222 LAKESIDE AVE.

Se pripravljamo Slovencev v obliki obisk. Točna postrežba. Vdno sveže pijače.

DR. BARON VEGA,

PRIJAZNO VABI VSE SLOVENCE IN SLOVENKE NA

PIKNIK

KI GA PRIREDI

V NEDELJO, 20. MAJA '17.

NA PRIJAZNIH FARMAH KASTELICA V EUCLID, OHIO

Igrala bo izvrstna domača godba za dobro zabavo vseh navzočih gostov. Društvo je preskrbelo izvanredno dobra jedila in svežo fino pijačo, da bo vsakomur ugajalo.

Pridite na izlet v prosto naravo, odpočijte se od tedenskega truda in pozabite skrbi, da se razveselite po svoji volji

K obilni udeležbi vabi

Dr. Baron Vega.

V teh dneh draginje.

naj se vsak čuva nevarnih boleznih, ki pomeni propad družinskega preračuna. Popolna resnica je, v pregovoru, da kdor je najprej posvarjen, je najprej oborožen. Zaprtje, glavobol, zguba apetita, splošna slabost, vsi taki simptomi naj vas napeljejo, da hitro iščete zanesljivo zdravilo, da si prihranite bodoče neprilike.

Trinerjevo ameriško grenko vino

je zdravilo, katero potrebujete v vseh takih slučajih. Stišti prebavljane organe, odstrani nabrane nečistoče, kjer se redijo bacili, pomaga prebavi, povrne apetit in utrdi kri in želodec, da se lahko bori proti napadom škodljivih bakterij. V zgoraj omenjenih slučajih in pri nervoznosti, neredih v želodcu, pri spremembi življenja ali za premoganje, je to zdravilo priznано boljše kot vse druge priprave. Je delano iz grenkih zelišč, korenin in lubja, ki ima zdravilno vrednost, in iz čistega, naravnega, močnega vina. Najbolj natančni želodec z veseljem pozdravi to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Trinerjev liniment

pripelje v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Je neprecenljive vrednosti za revmatizem in nevralgijo, izvrsten za nesreče, razpoke, napetja, trd vrat, itd. Je osvežljiv za utrujene mišice po trdem delu ali za trudne noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c

Trinerjev pomirjevalec kašlja

je najbolj zanesljivo zdravilo za prehlad in kašelj, hripavost, bronhitis, astma, itd. Cena ista kot liniment.

Trinerjeva zdravila so dobila največjo nagrado na vseh mednarodnih razstavah. Zadnja nagrada: Zlata medalja, San Francisco, 1915, največje darilo Panamske razstave, 1916.

Joseph Triner,

KEMIST

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

UDOVICA

Roman iz 18. stoletja.

Napisal I. E. Tomić.

Poštovali Stefan Klaus.

Doktor je poljubil Giti roko ter jo zapustil samo z bolnico. Kar je slišala mati od zdravniške, je bila slaba tolažba. Njegove besede "nevarno", "zelo nevarno" so ji vedno šumele po ušesih. Razburjena je sela na stol pri Jelenini postelji. Deklica je ležala z napol odprtimi očmi, govorila ni nič; ne mir, temveč največja brezčutnost je počivala na njenem obrazu.

"Izgleda kakor mrtič," je govorila Gita sama sebi. "Bolezen ji je izpila vso moč. Če umrje, znorim. Dokler bom živa, me bo grizla vest, da sem jaz bila vzrok njene smrti... njena morilka... žalostno in grozno! Ah, Bog ne daj, da pride do tega!"

Sklenila je roki ter pričela tiho moliti k Bogu.

V tem je nekdo potrkal na vrata in na Gitiho "ave" je vstopila v sobo gospa mestna sodnica, debela, a majhna ženska kaih petdeset let, dobrohotna in priprosta.

"Kako je malč?" je vprašala Gito, spustivši se na stol. "Ali je bil doktor tu?"

Gita je pokimala z glavo mesto odgovora.

"Kaj pravi?"

"Nevarno, zelo nevarno!" je izrekla Gita dve usodni besedi, ki sta jo vedno mučili.

"Slabo izgleda!" je pristavila sodnikova, motreč Jeleno, ki je poslušala ves ta razgovor, ki jo pa ni prav nič dirnil, kakor da je iz lesa.

"Meni je grozno težko!" se je potožila Gita. "Če bo trajalo dlje časa, se zbolim..."

"Bog bo pomagal," je rekla sodnikova ter se pobožno prekrižala. "Zatecite se k Bogu, draga gospa, napravite kako obljubo, ali Bogu dobro delo, pa vam Bog pomore."

"Mislite?"

"Gotovo!... To več pomaga nego vsa Rochellerjeva zdravila," je odgovorila sodnikova. "Idite k jezuitskemu rektorju, patru Percapiću, da poišče pri njem nasvete."

"Imate prav, to storim!" je obetala Gita.

"Koliko je že pomagala Mari božja v Bistrici!" je povzela sodnikova živahno ter se znova prekrižala. "Pojdite, draga Gita, k rektorju, gotovo vam da najboljši svet."

"Tako pojdem!" je rekla Gita ter vstala s stola, "a dokler se ne vrnem, ostanite pri bolnici."

"Drage volje, pričakovala vas bom ter molila za njeno zdravje." S temi besedami je potegnila iz krilnega žepa rožni venec z debelimi srebrnimi jagodami ter ga položila na križ.

Gospa Szallerjeva je molila vso uro pri Jelenini postelji, dokler se ni vrnila Gita. Bila je razburjena in nemirna. Za hip je sela, zopet vstala ter se šetala po sobi, dokler ni sodnikova skončala molitve.

"Ali ste srečno odpravili?" je vprašala sodnikova potem, ko se je trikrat prekrižala v znak, da je dovršila z molitvijo.

"Jutri moram k spovedi, k glavni spovedi, tako zahteva pater!" je rekla Gita.

"Prav ste storili! Bog vsprejema prošnje samo od čistih duš."

"Moram se pripraviti za spoved čez vse življenje," je nadaljevala Gita.

"Da, da! Storitote to, potrebujete ves dan, da se dobro pripravite in skesate. Jaz odidem, da vas ne bom motila, samo dobro se pripravite. Bog se vas že usmili."

Sodnikova se je poslovila od Gite, ki se je ves dan pripravljala v molitvi in pobožnem premišljevanju. Kadar se je spomnila razgovora s patrom, je pričela še bolj iskreno moliti.

Ko je stopila v jezuitovo sobo, jo je pričakoval z milim in ljubeznim obrazom; ko mu

je povedala, da je prišla iskat utiše v sveti veri in pomoči pri Bogu, je bila njegova beseda mila in sladka kakor med, ko mu je pa Gita v največjem zupanju pričela praviti vso zgodbo z Jeleno, resnično, kakor da se izpoveduje, je postajal jezuitov obraz čimdalje resnejši in mračnejši; njegova vprašanja, njegovi ukori so jo vso potrli. In ko je naposled z največjo muko povedala, da je življenje njene hčere v nevarnosti in da je prišla Boga prosit pomoči, je zagrmel nad njo jezuit s silnim glasom:

"Na kolena, grešnica!"

Kakor da bi jo zadela strela, je sklonila Gita na tla ter pogledala plašno jezuita, kateremu je gorel obraz v plamenu pravičnega gnajeva, kakor da bi klical: "Mllost, usmili se me!"

"Pomoči iščete pri Bogu?" je siknil z pridruženim glasom. "Z omadeževano dušo se hočete približati Bogu? Ako vam umrje hčerka, ste vi njena morilka, ker vi ste unčili njeno mlado življenje. Ali ne veste, kaj pravi ljudska sodba o ubijalcu? Na vesala ž njim! To je beseda, ki jo rabi ljudstvo. A božja sodba je še strašnejša, ker je večna... Pomirite se z Bogom, očistite svojo dušo vsega greha in potem šele stopite skesano pred božje obličje in ga poprosite pomoči!"

Te besede so potrlje Gito. Obetala je duhovniku, da stori vse, kar bo zahteval od nje, samo da se reši groznih muk vesti, ki ji jo je pričela griziti. Z nedoljivo silo je obvladal duhovnik Gito. Odšla je od nje, ali ne s svobodno voljo, temveč uklenjena v verige njegovih besedi in njegovega vpliva.

Komaj je pričakala, da je napočilo jutro. Skesana v dno duše in vsa potrta nad večeršnjim dnem je šla Gita večer sv. Katarine. Tukaj se je spovedala, bila pri sv. maši in se obhajala. Po tem je obšla vse mestne cerkve in v vsaki je klečeč molila pred oltarjem za zdravje svojega otroka.

Okoli poludneva se je vrnila domov. Poleg Jelenine postelje je sedela sodnikova, a poleg nje je stal Rochelle, ki je razlagal sodnikovi potihem, kako nastaja in se razvija bolezen, na kateri boleha Jelena.

S svečanim mirom na obličju je vstopila Gita v sobo, ter je, ozriši se na zdravnika, vprašala:

"Kako ji je?"

"Enako, madame!" je odgovoril zdravnik. "S tako boleznijo je vedno dolga borba, a vspeh gotov."

"Bog pomore!" je rekla Gita mirno.

"To se ve, da brez Boga ni nič, ali radi tega ni treba zane-marjati mojih zdravil," je rekel doktor, malo užaljen v svojem samoljubju. "Gospica naj jemlje zdravila, kakor jih je večeraj."

Ko je zdravnik odšel, je pripovedovala Gita sodnikovi, kako ji je lahko pri duši in da trdno upa, da Jelena ozdravi. Ali bolezen se ni dala tako hitro pregnati. Jelena je shujšala, da je bila sama kost in koža.

Ko sta nekoč sedeli mati in Magdalena pri bolnični postelji, je spregovorila Magdalena: "Takšno izgledala Jelena, kadar bo stara babica."

In v resnici ni bilo nobene sledi na bolnici, da je mlada deklica. Kdor je ne bi poznal, bi gotovo mislil, da leži v postelji kaka starka.

Nekega dne je zdravnik obvestil Gito, da nastopi kriza, odločen čas, kjer prehaja bolnik v smrt, ali se pa vrača k zdravju. Gita je ves dan premolila v cerkvi, dajala za mase, da bi Jelena ozdravela. Sporočila je tudi patru, proseč ga, da se v svojih molitvah spomni Jelene. Zgodaj zjutraj je imel priti Rochelle in povedati, kako se je zasukalo bolni-

čno stanje. Gita ga je pričakovala z največjo nestrpnostjo. Postala je tako nemirna, da je poslala ponj. Francouz je takoj prišel.

"Ah, povejte, excellenca!" je rekla Gita zdravniku ter ga prijala za obe roki. "Morala sem poslati po vas... vi ne veste, kako me muči ta žalostna negotovost."

"Počakajte še malo časa, madame!" je miril zdravnik zdravnik Gito, gledajoč postrani Jeleno, ki je uprla nem pogled v njega. "Tako bomo videli."

Rochelle je priskočil k bolnici, ji potipal žilo ter jo pazno gledal... Kakor da se ni na čistem, je pričel šteti udarce žile, govoreč polglasno un, deux, trois (ena, dva, tri) itd. To vse je trajalo samo nekaj hipov in Giti je bilo, da zbesni od nestrpnosti.

Nenkrat se je obrnil zdravnik proti Giti ter rekel s svečanim izrazom na obrazu:

"Bog, Rochelle in mladost..."

"Kaj govorite?" je vprašala Gita trepetaje.

"So premagali bolezen... Kriza je srečno premagana," je odgovoril Rochelle zmagovorno.

"Ah, hvala Bogu!" je zaklical glasno Gita, dvignivši sklenjeni roki proti nebu. "In vam tudi doktor!" Tako je bila vzradoščena vsled zdravnikove izjave, da mu je poljubila prej roko, predno je to mogel zabraniti olikani Francouz.

"Ali madame!?" je dejal zdravnik ter umaknil roko, pa pričel dalje govoriti o Jelenini boleznii. "Tako je, kakor sem rekel. Kriza je srečno premagana, ali sedaj je tudi skrbeti za bolnico... Skrbeti se mora, da ne postane iz te bolezni kak druga... Prva nevarnost je odstranjena; ali bitka ni še dobljena na vseh črtah. Gospica je zelo oslajljena... Gledati moramo, da se ji moči povrnejo čim prej. Ko si toliko opomore, da bo mogla zapustiti posteljo, se odpeljete z njo na deželjo... Tam je boljši zrak, tam dobi teka do jedi, gorski zrak okrepi njene živce... Upam, da jo pripeljeta v Zagreb zopet polno in rudečo kakor jabolko..."

Gita je presenečena, da je minula smrtna nevarnost za njeno dete. Zahvaljevala se je Bogu v molitvi, dala darovati mase, delila obilo miloščine, postila se in opravljala druga pobožna dela, samo da bi čim bolj pokazala svojo hvalečnost napram Bogu, ki je rešil njeno hčer od smrti, a njo od težkih, neznosnih duševnih muk.

Vkljub svoji mladosti Jelena ni hitro okrevala. Zelo počasi se ji je vračalo zdravje. Šele čez dva tedna se je moglo opaziti, da ji je že mnogo boljše. Občutila je tek za jed, okoli ji je postalo bistrejše, in na obličju se je vračal izraz mladosti.

Enkrat je zazelela Jelena, da se pogleda v zrcalo, a ga ji mati ni hotela dati, boječ se, da bi se deklica mogla vznemiriti in tako škodovati zdravju.

"Boljšje je, da se ne vidiš, draga dete!" je rekla Gita. "Kadar boš boljše izgledala, ti dam zrcalo."

"Kaj, tako slabo izgledam?" je vprašala Jelena.

"Slabo izgledaš, drago dete. Razžalostila bi se, če bi se videla v zrcalu. Bolezen je bila dolga, nevarna... Boga zahvali, da si ostala še živa."

Deklica je pogledala mater ter napol zaprla oči. Materinih besedi ni mogla razumeti.

"Ah, me misli na to... Nevarnost je minula in ti ozdraviš skoro", je pristavila Gita.

Jelena se je tretji teden vidno zboljšala. Gospod Rochelle ji je dovolil, da sme ustati iz postelje ter sedeti v naslonjaču.

Ko je prvič vstala iz postelje, je zazelela Jelena pogledati se v zrcalo. Zenska radovednost je zmagała. Podpirana od matere in Magdalene je stopila k zrcalu in vstrašila se je same sebe. Na prvi hip je pomislila, da takšna, kakor je sedaj, ne bi ugajala nobenemu in tudi ne njemu.

Gita jo je takoj odvedla od zrcala. Da bi bila slutila, da bode pogled v zrcalo tako de-

loyal na deklico, ne bi je bila sprovela preden. Jelena je sedaj že boljše izgledala, a vendar se tje razjokala sama nad seboj. Kaj bi se bilo zgodilo takrat, ko je prvič zazelela, da se pogleda v zrcalo.

"Ne jokaj, dušica!" jo je tolažila mati. "Sedaj zelo dobro izgledaš in boš še boljše... samo potolažena bodi."

Ves mesec po spovedi je prihajal rektor v Gitiho hišo ter imel z njo duhovne vaje... Treba je s korenino odstraniti plevel, ki se je zarastel v vaši duši!" ji je govoril jezuit, pa je vsak dan po dve uri čital in razlagal! Giti življenje svetnikov, sv. pismo in molil skupno z njo k Bogu. Gita ga je poslušala slepo pokorščino, a te duhovne vaje so ji ugajale, ker ni bila še odstranjena vsaka nevarnost od njene hčere.

Gospodu Rochellu niso bili pogodu patrovi obiski. Rajši bi bil videl, da mati skrbi za bolnico, nego da posluša jezuitove nauke in pridige.

"A prosim vas, madame!"

je rekel nekoč Rochelle, ko je Magdalena pozabila dati zdravila Jeleni in se je doktor zelo razjezil radi tega. "Čemu so ti patrovi obiski? Saj niste nuna, niti ni tukaj samostan; rajši bi imel, da pogledate k bolnici, če dobiva ob pravem času zdravila."

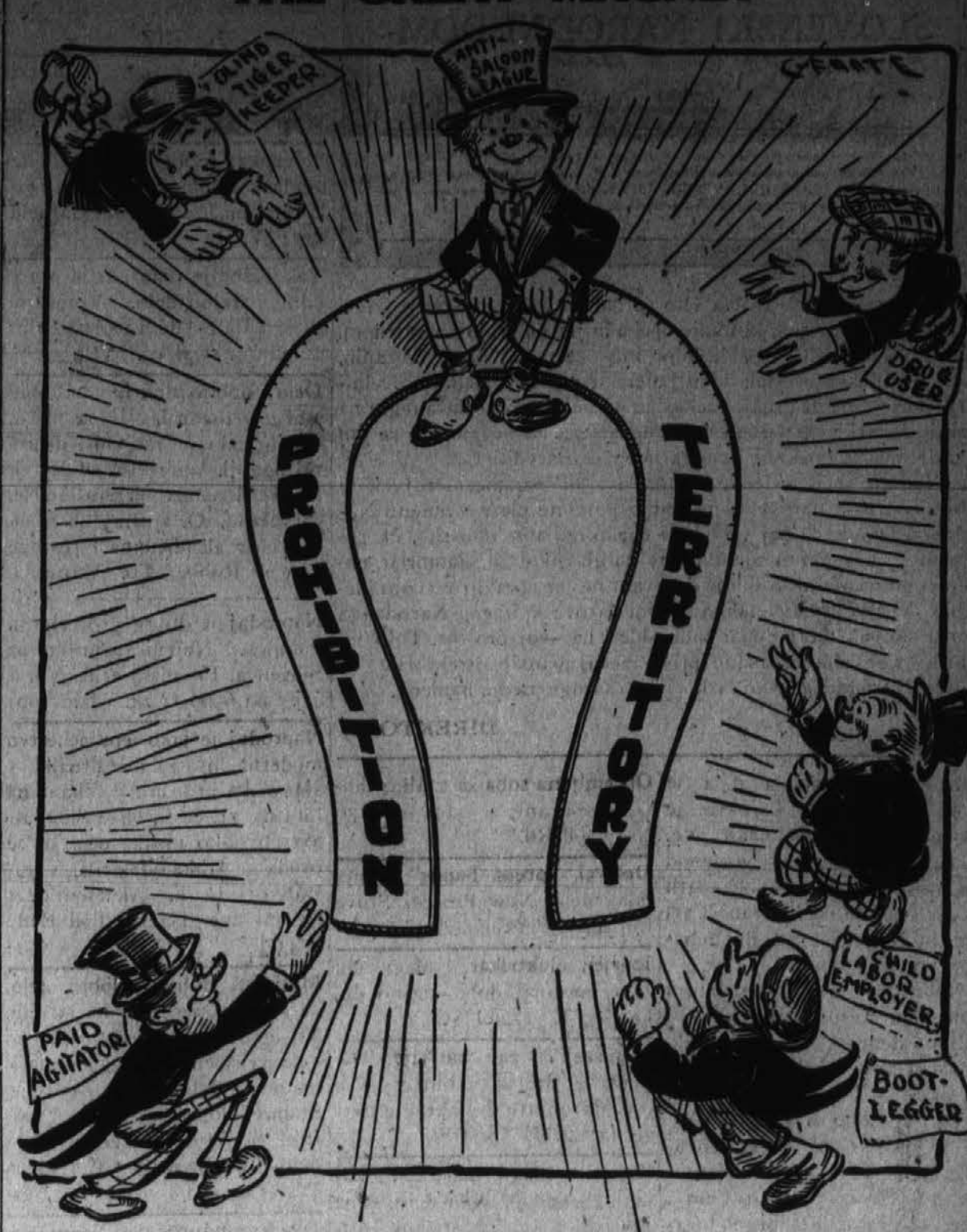
"To je moja stvar, excellenca!" je odgovorila Gita. "Vsak kristjan ima velike dolžnosti proti Bogu."

"Jutri vendar ne postanete svetnica," je spregovoril doktor ter se je poslovil od Gite s porogljivim smehom.

Celi štirje tedni so minuli, da se je Jelena toliko opomogla, da so jo mogli odpeljati na deželjo. Temu se je sama radovala, ker je upala, da se ji v zdravem, svežem zraku mnogo preje povrne prejšna moč, nego tu med pustim mestnim zidovjem.

(Dalje prihodnjič.)

THE GREAT MAGNET

Da je prohibicija ali splošna imenom prohibicije izvršujejo prepoved uživati opojne pijače, največji zločini. Obenem pa neuspešna in povod kršenju postav, zahrbtnosti in številnih zločinov, je dokazano v onih državah, kjer imajo prohibicijo upeljano. V Ameriki se pod

imenom prohibicije izvršujejo pojnje pijače nosi Zjed. državam \$600,000,000 na leto in vlada bo gotovo prej stokrat premislila, predno bo odpravila pijačo, ker gotovo ne bo hotela izgubiti tako lepih denarjev.

Kako se Evropa bori.

Ce greste v Grays Armory in vidite tam vojno razstavo, dobite boljše ideje kako se v Evropi borijo, kakor sploh kje drugje.

Deset kar vojnega materijala.

To je največja vojna razstava, kar smo jih imeli dosedaj v tej deželi. V tej razstavi so veliki topovi, zrakoplovi, strupene bombe, šrapneli, strojne puške, mortarji za strelne jarke in sploh vsi artilerijski predmeti, ki jih rabijo evropske armade v vojni. Tu vidite vojne zastave, uniforme, sablje in druge predmete v brezkončno veliki vrsti, poleg tega pa stotine uradnih fotografij, katere so izvršili vladni slikarji, ki vam kažejo natančno življenje vojakov v strelnih jarkih in v aktualnem boju.

Vstopnica k razstavi je 50c

Strelni jarki.....Na razstavnem prostoru vidite prave strelne jarke, kako so izkopani in opremljeni, prav kakor v Evropi. Tu vidite dupline, v katerih vojaki živijo, njih vojne bolnišnice, baterije, barikade, in dr. da lahko vidite, kaj pomeni bojevanje v strelnih jarkih.

Vstopnina v strelne jarke je 25c

Vojne slike.....Boji na Somme fronti se kažejo tu v realističnih vojni slikah, z resničnimi boji pod sovražnikovim ognjem. Te slike so gotovo najbolj zanimive, kar se je dosedaj videlo vojni slik. Infanterija in artilerija v polni akciji.

Vstopnina 25c

VSI DOHODKI SO NAMENJENI

Podružnici Rudečega Kriza v Clevelandu Francoskemu Rudečemu Krizu.

GRAYS' ARMORY, MAJ 9-17.

Ob delavnikih in nedeljo. Od 1 pop. do 11 zv.

SPLOŠNA VSTOPNINA 50c

Prostor za ta oglas je darovan od East Ohio Gas Co. in "Clevelandske Amerike."